

Silvia Brazdovičová¹

FINANCOVANIE OBNOVY MESTSKÝCH ŠTVRTÍ POMOCOU ŠF.

FINANCING OF RENEWAL CITY QUARTER BY HELP STRUCTURAL FUNDS.

Abstract

Cities are the largest development centers in the zone. They are the engine of innovation and thus have great impact on the entire zone. The city provides a great variety of activities, which enable the implementation of projects for the complex renewal and development of residences. On the other side, there is unkept not only technological and social state of the housing stock but also a adjustment of public spaces and social infrastructure. One from several ways how these shortcomings gradually to remove is the support from the EU. In the new programming period 2007-2013 provide Structural funds more opportunities for these activities. The emphasis is mainly on the complex renewal, which consists of renewal of the physical environment, housing stock but also of civil infrastructure.

Štrukturálne fondy

Štrukturálne fondy sú hlavným nástrojom Európskej Únie, pomocou ktorých sa realizujú ciele, ktoré si EÚ stanovila. Pomocou štrukturálnych fondov sa financujú viacročné programy regionálneho rozvoja. Tie spoločne pripravujú regióny, členské štáty a Európska komisia. Programy sú pripravené podľa spoločných východísk navrhnutých Európskou komisiou pre EÚ ako celok. [1]. Európska Únia ročne vynakladá na financovanie projektov pre vyrovnávanie rozdielov regiónov cca 35,7% rozpočtu EÚ. Krajiny, ktoré môžu tieto finančné prostriedky čerpať musia byť členmi EÚ. Prostriedky sa čerpajú v sedemročných periódach.

Jedným z hlavných finančných nástrojov pre financovanie európskej regionálnej politiky je Európsky fond regionálneho rozvoja (European Regional Development Fund - ERDF). Bol zriadený pre znižovanie hospodárskych a sociálnych rozdielov v rámci Európskej únie medzi znevýhodnenými regiónmi a medzi sociálnymi skupinami. Jeho konečným cieľom je vytváranie nových pracovných príležitostí. V súčasnosti je najväčší štrukturálny fond EÚ. Poskytuje finančnú pomoc najmä na rozvoj infraštruktúry dopravy, energetiky a telekomunikácií, na tvorbu nových trvalých pracovných príležitostí, na miestny ekonomický rozvoj, podporuje menšie firmy a ich konkurencieschopnosť a zlepšovanie životného prostredia. Ďalšími nástrojmi sú:

- Európsky sociálny fond,
- Riadiaca sekcia Európskeho poľnohospodárskeho a garančného fondu,
- Finančný nástroj na riadenie rybolovu.

Európska komisia prijala 4. augusta 2006 rozhodnutie stanovujúce zoznam oprávnených regiónov, ako aj ročný rozpis finančných prostriedkov pre jednotlivé členské

^{1 1} Silvia Brazdovičová, Ing., Stavebná fakulta STU v Bratislave, Radlinského 11, 813 68 Bratislava, silvia.brazdovicova@stuba.sk

štáty a na jednotlivé ciele kohéznej politiky. Pre Slovensko je stanovené nasledujúce záväzné rozdelenie celkových finančných prostriedkov na jednotlivé ciele kohéznej politiky EÚ (pozri tab. č. 1). [2]

Hlavné ciele kohéznej politiky pre programové obdobie 2007 - 2013 (Konvergencia, Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť a Európska územná spolupráca) sú u nás napĺňané jedenástimi operačnými programami z čoho 6 OP je pre cieľ konvergencia (Regionálny operačný program, OP Informatizácia spoločnosti, OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast, OP Zdravotníctvo, OP Doprava a OP Životné prostredie) a 3 sú pre ciele konvergencia a regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť (OP Výskum a vývoj, OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia a OP Vzdelávanie). OP Technická pomoc je pre cieľ Konvergencia pokrývajúca horizontálne aktivity, za ktoré je zodpovedný centrálny koordinačný orgán pre NSRR a ktoré sú spoločné pre všetky OP a OP Bratislavský kraj je pre cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť. [3]

Pre projekty obnovy mestských štvrtí je asi najviac zaujímavý regionálny operačný program a obdobný operačný program Bratislavský kraj. Tieto programy sú zamerané „intervencie do hmotnej infraštruktúry miest a obcí“ a ich účelom je zvyšovanie konkurencieschopnosti a zlepšovanie stavu infraštruktúry sídiel.

Tabuľka č.1: Rozdelenie finančných prostriedkov z fondov EÚ.

Ciele kohéznej politiky EÚ	Fondy EÚ	Finančná alokácia pre Slovensko na daný cieľ kohéznej politiky EÚ v EUR (v bežných cenách)
Konvergencie	ŠF + KF	10 911 601 421
	ŠF	7 012 862 858
	KF	3 898 738 563
Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť	ŠF	449 018 529 (122 603 156 + transfer z cieľa Konvergencia na výskum a vývoj 326 415 373)
Európska územná spolupráca	ŠF	227 284 545
Spolu	ŠF + KF	11 587 904 495

Zdroj: www.nsrr.sk

Regionálny operačný program (ROP)

Charakteristika ROP: je to programový dokument SR na čerpanie pomoci z EÚ fondu ERDF. Finančné prostriedky idú predovšetkým na obnovu verejných priestranstiev, rozvoj miest, rozvoj miest a obcí s rómskymi osídleniami, modernizáciu a rekonštrukciu predškolských

zariadení, stredných a základných škôl a modernizáciu a rekonštrukciu zariadení sociálnych služieb vo vlastníctve verejného sektora (pozri tab. č. 2). Oprávneným územím na čerpanie finančných prostriedkov z ROP sú samosprávne kraje mimo Bratislavského samosprávneho kraja. Rozpočet ROP je vo výške 1,7 mld. eur z čoho: ERDF financuje max. 85% (celkom 1 445 000 eur), ŠR max. 10% a prijímatelia min.5% z rozpočtu projektu.

Zameranie ROP (prioritné osi):

- 1) infraštruktúra vzdelávania,
- 2) infraštruktúra sociálnych služieb, sociálnej ochrany a sociálnej kurately,
- 3) posilnenie kultúrneho potenciálu regiónov a infraštruktúra cestovného ruchu
- 4) regenerácia sídel,**
- 5) regionálne komunikácie zabezpečujúce dopravnú obslužnosť regiónov,
- 6) technická pomoc. [4]

Tabuľka č. 2: Rozpočet ROP pre jednotlivé prioritné a opatrenia ROP

Prioritná os		Príspevok ERDF (EUR)	Opatrenie ROP		Príspevok ERDF (EUR)	Implementujúci orgán	Celkom (EUR)
1	Infraštruktúra vzdelávania	348 500 000	1.1	Infraštruktúra vzdelávania	348 500 000	MVRR SR	410 000 000
2	Infraštruktúra sociálnych služieb, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately	229 500 000	2.1	Infraštruktúra sociálnych služieb, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately	229 500 000	MVRR SR	270 000 000
3	Posilnenie kultúrneho potenciálu regiónov a infraštruktúra cestovného ruchu	190 400 000	3.1	Posilnenie kultúrneho potenciálu regiónov	135 000 000	MVRR SR	224 000 000
			3.2	Podpora a rozvoj infraštruktúry cestovného ruchu	55 400 000	SO/RO ²	
4	Regenerácia sídel	478 371 500	4.1	Regenerácia sídel	398 371 500	SO/RO	562 790 000
			4.2	Infraštruktúra nekomerčných záchranných služieb	80 000 000	MVRR SR	
5	Regionálne komunikácie zabezpečujúce dopravnú obslužnosť regiónov	153 000 000	5.1	Regionálne komunikácie zabezpečujúce dopravnú obslužnosť regiónov	153 000 000	SO/RO	180 000 000
6	Technická pomoc	45 228 500	6.1	Technická pomoc	45 228 500	MVRR SR	53 210 000
		1 445 000 000			1 445 000 000		1 700 000 000

² Je sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom, ktorý koná v zodpovednosti riadiaceho orgánu alebo vykonáva úlohy v mene riadiaceho orgánu.

Zdroj: MVRR SR: Regionálny operačný program

Prioritná os 4 Regenerácia sídel

Cieľom tejto osi je „Posilnenie vybavenosti územia prostredníctvom regenerácie sídel a zvýšenie konkurencieschopnosti sídel a zvýšenie kvality a bezpečnosti verejných priestranstiev“. [4]

Vzhľadom na vysokú rozdrobenosť sídelnej štruktúry SR a v záujme efektívneho využitia rozvojových zdrojov, je podpora hmotnej infraštruktúry sídiel smerovaná do inovačných a kohéznych pólov rastu. Póly rastu pre Národný strategický referenčný rámec 2007-2013 je možné nájsť na internetovej stránke: <http://www.ropka.sk/dokumenty-na-stiahnutie/> Výnimka je prípustná v súvislosti s podporou hmotnej infraštruktúry obcí s výrazným zastúpením rómskeho obyvateľstva v segregovaných a separovaných osídleniach. [5]

Obce, ktoré nie sú identifikované ako póly rastu, môžu na realizáciu obdobných aktivít v programovom období 2007-2013 využiť doplnkové zdroje z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka v rámci osi 3 Programu rozvoja vidieka, ktorý zastrešuje Ministerstvo pôdohospodárstva SR. [5]

Medzi oblasti podpory patria:

- samostatne dopytovo orientované projekty určené pre obnovu a čiastočné budovanie sídiel v centrálnych časti miest a obcí (revitalizácia verejných priestranstiev)
- integrované stratégie rozvoja mestských oblastí postihnutých alebo ohrozených fyzickým úpadkom a sociálnym vylúčením.
- projekty rozvoja obcí s rómskymi osídleniami vo vidieckom prostredí:
 - revitalizácia verejných priestranstiev (samostatne dopytovo orientované projekty),
 - opodstatnená rekonštrukcia inžinierskych sietí (vodovodov, kanalizácií) a to výlučne v nadväznosti na realizáciu iných investičných aktivít regenerácie sídel,
 - iné aktivity, ktoré sú súčasťou spracovanej projektovej dokumentácie pripravenej v rámci grandovej schémy PHARE 2002/000.610-03.
- neinvestičné projekty regenerácie sídel:
 - vypracovanie a aktualizácia územno-plánovacej dokumentácia a územno-plánovacích podkladov na úrovni regiónov NUTS 3,
 - vypracovanie a aktualizácia programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja na úrovni regiónov NUTS 2 a NUTS 3,
 - vypracovanie a aktualizácia rozvojových dokumentov (ekonomické, enviromentálne štúdiá atď.) na úrovni NUTS 2. [4]

Samostatne dopytovo orientované projekty – musia obsahovať minimálne 4 oprávnené aktivity z písmen a) až h):

- a) úprava verejných priestranstiev a prvkov verejnej zelene,
- b) výstavba a rekonštrukcia verejných osvetlení,

- c) výstavba a rekonštrukcia chodníkov a cyklistických trás vrátane dopravných subsystémov,
- d) rekonštrukcia miestnych komunikácií vrátane dopravných subsystémov,
- e) rekonštrukcia mostov a lávok v nadväznosti na realizáciu investičných aktivít zameraných na miestne komunikácie, chodníky a cyklistické trasy,
- f) rekonštrukcia a výstavba zastávok,
- g) rekonštrukcia a výstavba verejných hygienických zariadení,
- h) úprava a regulácia povodí v zastavaných územiach obcí a miest výlučne v nadväznosti na realizáciu iných investičných aktivít,
- i) projektové a inžinierske práce pre projekt, externý projektový manažment, verejné obstarávanie. [6].

Ak by samostatne dopytovo orientovaný projekt bol zameraný hlavne na miestne komunikácie (I a II triedy) je limit oprávnených výdavkov stanovený na 50% z celkového objemu stavebných prác. Tento limit sa však netýka miestnych komunikácií III. a IV. triedy (chodníky, cyklistické trasy atď.).

Integrované stratégie mestských oblastí³ –slúžia takým mestským oblastiam, ktoré sú alebo môžu byť ohrozené fyzickým zničením a sociálnym vylúčením.

Projekty integrovanej stratégie preto musia byť realizované výlučne na základe vypracovanej a platnej stratégie trvalo udržateľného rozvoja mestskej oblasti. V podmienkach SR sú aspekty uvedenej stratégie obsahom územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie. [5]

Oprávnené mestské oblasti, ktoré môžu žiadať finančné prostriedky v rámci integrovanej stratégie rozvoja mestských oblastí sú mestá s počtom obyvateľov nad 15 000 alebo mestské oblasti s počtom obyvateľov nad 1 000. Tieto oblasti musia ďalej vyhovovať aspoň trom kritériám určeným v článku 47 Nariadenia komisie 1828/2006 pričom dve z nich musia byť z písmen a) až h):

- a) vysoká úroveň chudoby a vylúčenia,
- b) vysoká úroveň dlhodobej nezamestnanosti,
- c) neistý demografický vývoj,
- d) nízka úroveň vzdelania, významné nedostatky v kvalifikácii a vysoká miera neukončeného vzdelania,
- e) vysoká úroveň kriminality a delikvencie,
- f) mimoriadne zanedbané prostredie,
- g) nízka úroveň hospodárskej aktivity,

³ Jedná sa o integrované a trvalo udržateľné stratégie zamerané na riešenie vysokej koncentrácie hospodárskych, environmentálnych a sociálnych problémov mestských oblastí v zmysle článku 37 ods. 4 písm. a) nariadenia (ES) č. 1083/2006. Tieto stratégie v podmienkach ROP podporujú trvalo udržateľný mestský rozvoj napríklad aj prostredníctvom posilňovania obnovy fyzického životného prostredia, ochrany a rozvoja prírodného bohatstva a kultúrneho dedičstva, rozvoja a obnovy prvkov vybavenosti obcí, ako aj poskytovania služieb obyvateľstvu s prihliadnutím na zmeny demografickej štruktúry. (PM ROP 2007-2013, verzia 5)

- h) vysoký počet prisťahovalcov, etnických a menšinových skupín alebo utečencov,
- i) pomerne nízka úroveň hodnoty bývania,
- j) nízka úroveň energetickej hospodárnosti v budovách.

Kritéria a) až j) sú pre účely ROP aplikované prostredníctvom setu ukazovateľov, ktorý ich transformuje na legislatívne podmienky SR a existujúce dostupné štatistické ukazovatele, pričom sa nestráca ich obsahový význam. Napr.: podiel domácností poberajúcich dávky v hmotnej núdzi, podiel dlhodobo nezamestnaných obyvateľov, prírastok/úbytok obyvateľstva, prítomnosť marginalizovaných rómskych komunít atď.. [5]

Riadiaci orgán ROP má v záujme podporiť dva projekty integrovanej stratégie v rámci každého NUTS 3. Všetky vyššie spomínané podmienky pre integrované stratégie platia aj pre prioritnú os Regenerácia sídel v rámci Operačného programu Bratislavský kraj.

Integrované stratégie mestských oblastí sú projekty, ktoré obsahujú kombináciu minimálne štyroch činností oprávnených v rámci aktivity revitalizácia verejných priestranstiev sídla (samostatne dopytovo orientované projekty), ďalej musí projekt podporovať minimálne dve zariadenia občianskej infraštruktúry v rámci iných opatrení ROP (školy, škôlky, zariadenia sociálnych služieb) a musí obnovovať minimálne tri bytové domy. Stratégia by mala obsahovať aj projektové a inžinierske práce pre projekt, externý projektový manažment a verejné obstarávanie.

Oprávnené činnosti v súvislosti s intervenciami do bytových domov:

- A)** Obnova spoločných častí a spoločných zariadení bytových domov v zmysle § 2 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov
- B)** Zvyšovanie energetickej hospodárnosti budov - zvyšovanie energetickej hospodárnosti budov - realizácii a opatrení na zlepšenie tepelno-izolačných vlastností konštrukcií najmä obnova obvodového plášťa, oprava a výmena strešného plášťa vrátane strešnej krytiny a povrchu plochých striech, oprava a výmena výplňových otvorových konštrukcií, opravy technického, energetického alebo technologického vybavenia a zariadení objektu ako aj výmena jeho súčastí.
- C)** Rekonštrukcia a modernizácia napojení stavieb na inžinierske siete v zmysle stavebného zákona [4]

Oprávnenými prijímateľmi

- pre samostatne dopytovo orientované projekty sú subjekty verejnej správy (obce, mestské časti), ktoré sú identifikovaná ako inovačné a kohézne poly rastu. Intervencie sa realizujú výlučne na základe územnoplánovacej dokumentácie a nie sú určené pre krajské mestá.
- pre integrované stratégie rozvoja mestských oblastí sú prijímateľmi subjekty verejnej správy (obec, mestská časť) ako aj subjekty súkromného sektora – subjekt správy bytového domu (spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov, správca bytového domu alebo družstvo). Pre spôsob rozdelenia finančných prostriedkov pozri tabuľku č. 3.

Limity celkových oprávnených výdavkov na projekty:

a) revitalizácie verejných priestranstiev sídel (samostatne dopytovo-orientované projekty)

Minimálne celkové oprávnené výdavky– 170 000 eur (5 121 420 Sk).

Maximálne celkové oprávnené výdavky – 2 300 000 eur (69 289 800 Sk).

b) integrované stratégie rozvoja mestských oblastí – pre intervencie do bytových domov a vypracovanie integrovanej stratégie rozvoja mestských oblastí. Pre ostatné časti projektu integrovanej stratégie rozvoja mestskej oblasti platia limity celkových oprávnených výdavkov podľa príslušných častí programový manuál regionálneho operačného programu. [4]

Minimálne celkové oprávnené výdavky – 265 000 eur (7 983 390 Sk).

Maximálne celkové oprávnené výdavky – 4 975 000 eur (149 876 850 Sk).

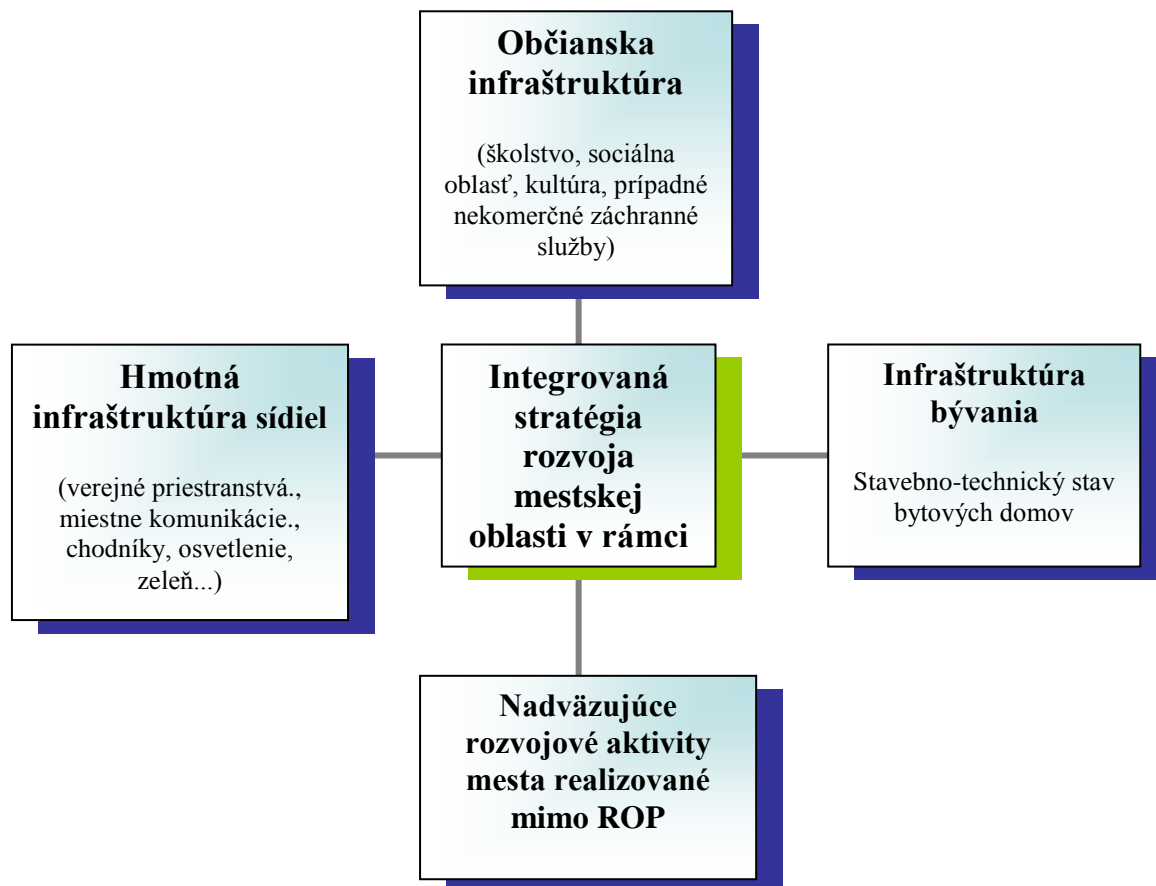
Tabuľka č. 3: *Finančný plán opatrenia 4.1 Regenerácia sídel (v bežných cenách eur).*

Štruktúra financovania podľa prijímateľa	Verejné zdroje			Spolu	Súkromné zdroje
	ERDF	Štátny rozpočet SR	Regionálne a lokálne rozpočty		
	398 371 500	70 300 853		468 672 353	4 334 365
sektor verejnej správy (územná samospráva)	85%	10%	5%		
súkromný sektor	80,75%	14,25%	0%		
	Max. výška NFP				

Zdroj: MVRR SR Programový manuál Regionálneho operačného programu 2007-2013

Aktivity integrovaných stratégií rozvoja mestských oblastí môžu byť doplnené aktivitami z iných operačných programov, ktoré sú spolufinancované zo štrukturálnych fondov. Projekty integrovanej stratégie by mali napomáhať k posilňovaniu sociálno-ekonomického rozvoja mestskej oblasti a zatraktívnenia daného prostredia, v ktorej bol tento projekt zrealizovaný.

Schéma č. 1: *Integrované stratégie mestských oblastí prostredníctvom ROP.*

Zdroj: MVRR SR: Regionálny operačný program

Operačný program bratislavský kraj

Charakteristika OP: tak ako predchádzajúci OP je aj OPBK programový dokument SR na čerpanie pomoci z EÚ fondu ERDF. Finančné prostriedky sú určené k zvýšeniu atraktivity a konkurencieschopnosti regiónu bratislavského samosprávneho kraja. Na tento operačný program je vyčlenených celkovo cca 102,35 mil. eur. Zdroje z EÚ sú vo výške 87 mil. eur a Slovensko prispeje do operačného programu výškou cca 15,35 mil. eur (pozri tabuľku č. 4). Miera kofinancovania ERDF je vo výške 85%.

Tabuľka č. 4: Rozpočet OP pre prioritné osi

Prioritná os		Opatrenie ROP		Príspevok ERDF (EUR)	Príspevok SR (EUR)	Celkom (EUR)
1	Infraštruktúra	1.1	Regenerácia sídel	45 932 540	8 105 742	54 038 282
		1.2	Regionálna a mestská hromadná doprava			
2	Vedomostná ekonomika	2.1	Inovácie a technologické transféry	37 587 460	6 633 082	44 220 542
		2.2	Informatizácia spoločnosti			
3	Technická pomoc		Technická pomoc	3 480 000	614 118	4 094 118
Celkovo				87 000 000	15 352 942	102 352 942

Zdroj: www.opbk.sk

Prioritná os 1 Infraštruktúra – opatrenie 1.1 Regenerácia sídel

Cieľom opatrenia je „zvýšiť kvalitu života v sídlach Bratislavského kraja.“

Opatrenie Regenerácia sídel má tri oprávnené aktivity a to:

1. príprava a realizácia integrovaných stratégií rozvoja mestských oblastí vo vybraných oblastiach mesta Bratislava,
2. samostatne dopytovo orientované projekty regenerácie sídel,
3. zachovanie a obnova prírodného dedičstva a podpora cyklistických trás s cieľom rozvoja cestovného ruchu. [6]

Prostredníctvom týchto aktivít chce Bratislava zvýšiť kvalitu života hlavne v oblastiach, ktoré sú najviac zanedbané a sociálne najmenej prispôsobivé okoliu, revitalizovať verejné priestranstvá (chodníky, námestia, zeleň, detské ihriská, zastávky MHD, verejné osvetlenie, atď.), budovať cyklistické trasy, zlepšiť environmentálnu hodnotu územia.

Integrované stratégie mestských oblastí – pre operačný program Bratislavský kraj sa uvažujú len vybrané oblasti mesta Bratislava podľa článku 8 Nariadenia o ERDF. Jedná sa o oblasti s počtom obyvateľov nad 5 tisíc (toto spĺňa 11 mestských častí Bratislavy), ktoré budú schválené mestským zastupiteľstvom hl. mesta a príslušných mestských častí a musia byť zamerané na nasledovné oblasti a musia obsahovať minimálny rozsah taktiež uvedený pre konkrétnu oblasť:

- **Regenerácia sídel** – projekt by mal obsahovať minimálne tri operácie a to buď zo samostatne dopytovo orientovaných projektov alebo operácií zachovanie a obnova prírodného dedičstva a podpore cyklistických trás s cieľom rozvoja cestovného ruchu, prípadne kombináciou operácií s uvedených skupín aktivít.
- **Obnova bývania** – mala by sa uskutočniť obnova aspoň dvoch bytových domov – podporované budú operácie (platia rovnaké požiadavky ako pre OP ROP)
- **Obnova škôl a školských zariadení, školských ihrísk, zariadení sociálnych služieb a komunitných centier** – realizácia minimálne jednej operácie. Budú podporené projekty zameraná na opravu budov (striech, fasády, výplní otvorov na fasáde), zlepšenie energetickej náročnosti a výstavba a revitalizácia ihrísk, ktoré sú súčasťou týchto zariadení.

Samostatne dopytovo orientované projekty regenerácie sídiel – zameriavajú sa hlavne na obnovu a rozvoj „fyzického životného prostredia sídiel Bratislavského kraja“, pričom sa podporujú hlavne aktivity:

- úprava verejných priestranstiev vrátane ihrísk,
- úprava prvkov verejnej zelene,
- rekonštrukcia verejných osvetlení. [6]

Zachovanie a obnova prírodného dedičstva a podpora cyklistických trás s cieľom rozvoja cestovného ruchu – ide o možnosť využitia prírodného bohatstva lokalít v Bratislavskom kraji na rozvoj cestovného ruchu a to hlavne prostredníctvom:

- budovanie a obnova turistických trás,
- budovanie a rekonštrukcia náučných chodníkov,
- budovanie a obnova cyklistických trás vrátane cyklistických trás v sídlach s podmienkou ich napojenia na existujúce cyklistické trasy mimo sídiel.

Oprávneným územím pre nenávratný finančný príspevok (NFP) sú:

- pre *integrované stratégie rozvoja mestských oblastí* – inovačné póly rastu
- pre *samostatne dopytovo orientované projekty* – inovačné póly rastu, obce v záujmovom územní inovačných pólov rastu, kohézne poly a obce, ktoré nie sú pólmí rastu
- pre *zachovanie a obnovu prírodného dedičstva a podpora cyklistických trás s cieľom rozvoja cestovného ruchu* - inovačné póly rastu, obce v záujmovom územní inovačných pólov rastu, kohézne poly a obce, ktoré nie sú pólmí rastu

Oprávnenými prijímateľmi NFP sú:

- pre *integrované stratégie rozvoja mestských oblastí* – hlavné mesto SR Bratislava a jeho mestské časti, Bratislavský samosprávny kraj, subjekt správy bytového domu v zmysle zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov.

- pre *samostatne dopytovo orientované projekty* – obce a mestá Bratislavského kraja, hlavné mesto SR Bratislava a jeho mestské časti.
- pre *zachovanie a obnovu prírodného dedičstva a podpora cyklistických trás s cieľom rozvoja cestovného ruchu* - obce a mestá Bratislavského kraja, hlavné mesto SR Bratislava a jeho mestské časti, združenia miest a obcí založené v zmysle zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení.

Limity celkových oprávnených výdavkov na projekty:

a) integrované stratégie rozvoja mestských oblastí mesta Bratislavy

Maximálne celkové oprávnené výdavky – 12 146 824 eur (365 935 212 Sk).

Minimálne celkové oprávnené výdavky – 1 660 000 eur (50 009 160 Sk).

Integrované stratégie sú realizované prostredníctvom čiastkových projektov, pričom: minimálna výška na čiastkový projekt samostatne orientovaný je 16 600 eur (500 092 Sk), na zachovanie a obnovu prírodného dedičstva minimálna výška nie je stanovená, na obnovu bývania, škôl atď. je minimálna výška 33 000 eur, na obnovu komunitných centier je 16 600 eur. Maximálna výška celkových oprávnených výdavkov na čiastkový projekt nie je stanovená avšak výška celkových výdavkov projektu nesmie byť v prípade skupiny aktivít vyššia ako 800 000 eur (24 100 800 Sk).

b) Samostatne dopytovo orientované projekty

Maximálne celkové oprávnené výdavky – 800 000 eur (24 100 800 Sk).

Minimálne celkové oprávnené výdavky – 16 600 eur (500 092 Sk).

c) Zachovanie a obnova prírodného dedičstva a podpora cyklistických trás s cieľom rozvoja cestovného ruchu

Maximálne celkové oprávnené výdavky – 800 000 eur (24 100 800 Sk).

Minimálne celkové oprávnené výdavky – nie sú stanovené.

Tabuľka č. 5: *Finančný plán opatrenia 1.1 Regenerácia sídel (v bežných cenách eur).*

Štruktúra financovania podľa prijímateľa	Verejné zdroje		
	ERDF	Štátny rozpočet SR	Regionálne a lokálne rozpočty
sektor verejnej správy (územná samospráva)	85%	10%	5%
súkromný sektor	80,75%	14,25%	0%

Zdroj: MVRR SR: Programový manuál Operačný program Bratislavský kraj

Štruktúrne fondy pre programové obdobie 2007 -2013 poskytujú veľmi solídne možnosti financovania komplexnej obnovy miest a mestských štvrtí. Ako už vieme mestské

samosprávy budú čerpať finančné prostriedky na obnovu hlavne s prioritnej osi Regenerácia sídel a tu hlavne opatrenia samostatne dopytovo orientované projekty a integrované stratégie rozvoja mestských oblastí. No okrem toho môžu využívať aj iné operačné programy ako napr.: OP Životné prostredie, či OP Poľnohospodárstvo, rozvoj vidieka a rybolov.

Dôležitým momentom pre získanie nenávratných finančných príspevkov bude dôkladne vypracovaný projekt. Tu si treba uvedomiť, že projekty komplexnej obnovy sú veľmi náročné na rozsah územia a tým sú zároveň aj finančne náročné. Preto je potrebné a vhodné takýto projekt rozdeliť na viacero menších ucelených projektov. Ďalej treba zvážiť či je možné na daný projekt uvažovať s integrovanými stratégiami, alebo bude treba využiť iné aktivity v rámci daného OP. Pozitívne je že ŠF v tomto programovom období kladú dôraz na komplexnosť čím sa zabezpečuje „harmonizácia“ obnovovaných častí mestských sídiel. Ďalším plusom je že mesto môže podať na jednu výzvu viacero projektov a tak môže dostať nenávratný finančný príspevok na viacero projektov naraz. Treba si však uvedomiť spoluúčasť na financovaný projektov a to vo výške 5% z celkovej ceny projektu.

Literatúra

- [1] <http://www.euractiv.sk/strukturalne-fondy>
- [2] <http://www.nsrr.sk>
- [3] [http://www.mzv.sk/App/WCM/ZU/BruselEU/main.nsf/vw_ByID/ID_6F688D00A36DBA0DC12573D2004007E4_SK/\\$File/Kohezna%20politika%20EU.pdf](http://www.mzv.sk/App/WCM/ZU/BruselEU/main.nsf/vw_ByID/ID_6F688D00A36DBA0DC12573D2004007E4_SK/$File/Kohezna%20politika%20EU.pdf)
- [4] MVRR SR: *Programový manuál Regionálneho operačného programu 2007-2013*. MVRR SR, Bratislava, 2009, verzia:1.5.
- [5] MVRR SR: *Regionálny operačný program*. MVRR SR, Bratislava, 2008.
- [6] MVRR SR: *Programový manuál pre Operačný program Bratislavský kraj*. MVRR SR, Bratislava, 2009, verzia: 5.
- [7] MVRR SR: *Operačný program Bratislavský kraj*. MVRR SR, Bratislava, 2007.
- [8] MVRR SR: *Národný strategický referenčný rámec 2007 – 2013*. MVRR SR, Bratislava, 2006.
- [9] <http://www.strukturalni-fondy.cz>
- [10] <http://www.ropka.sk>
- [11] <http://www.opbk.sk>
- [11] <http://www.informatizacia.sk>
- [12] <http://www.euroinfo.sk>
- [13] <http://www.eurofondy.com>